

Inhoudsopgave

Voorwoord	XV
-----------------	----

Lijst van afkortingen	XVII
-----------------------------	------

Hoofdstuk 1 – Algemeen	1
-------------------------------------	----------

1.1 De loonheffingen	1
1.2 Oorsprong en geschiedenis van de loonbelasting	2
1.2.1 De oorsprong: de bedrijfsbelasting van 1894	2
1.2.2 De Wet IB 1914	3
1.2.3 De Indische wortels van de Nederlandse loonbelasting	4
1.2.4 Geboorte van de ‘aanspraak’: de reparatiewetgeving van 1936	7
1.2.5 Het voorontwerp van 1939	7
1.2.6 Het Besluit op de Loonbelasting 1940	8
1.2.7 Serieuze stappen op weg naar coördinatie: de Belastingherziening 1953	10
1.2.8 De Wet op de loonbelasting 1964	10
1.2.9 De Tweeverdienerswetgeving	11
1.2.10 De Oort-wetgeving	11
1.2.11 De herziening van 1997	11
1.2.12 De Belastingherziening 2001	12
1.2.13 De WALVIS-wetgeving: integratie van de loonheffingen	12
1.2.14 De Paarse krokodil	13
1.2.15 Wet uniformering loonbegrip	13
1.2.16 De werkkostenregeling	13
1.3 De ambivalente loonbelasting	14
1.4 De relatie van de loonbelasting met de inkomstenbelasting	17
1.4.1 De loonbelasting als voorheffing op de inkomstenbelasting	17
1.4.1.1 Voorheffing versus eindheffing	17
1.4.1.2 De loonbelasting als zelfstandige heffing	18
1.4.1.3 Het verrekenen van loonbelasting met inkomstenbelasting	19
1.4.2 Verschillen op het punt van het heffingssubject	21
1.4.3 Het loonbegrip voor de inkomstenbelasting	21
1.4.4 Verschillen op het punt van de wijze van heffen	25
1.5 De heffing van premies sociale verzekeringen	26
1.5.1 Algemeen	26
1.5.2 Organisatie van de sociale verzekeringen	27
1.5.3 Premieheffing volksverzekeringen	28
1.5.4 Premieheffing werknemersverzekeringen	28
1.5.5 Bijdrage Zorgverzekeringswet	28

Hoofdstuk 2 – Belasting- en premieplicht	31
---	-----------

2.1 Belastingplicht	31
2.2 De heffingssubjecten voor de loonbelasting	32
2.2.1 Algemeen	32
2.2.2 De werknemer	33
2.2.3 De niet in Nederland wonende werknemer	34
2.2.4 Aangewezen personen	34

2.2.5	Artiesten en beroepssporters	36
2.2.6	Vrijwilligers	38
2.3	De dienstbetrekking	39
2.3.1	Algemeen	39
2.3.2	De privaatrechtelijke dienstbetrekking	40
2.3.2.1	Algemeen	40
2.3.2.2	De verplichting om persoonlijk arbeid te verrichten gedurende een zekere tijd	44
2.3.2.3	De verplichting van de werkgever om loon te betalen	45
2.3.2.4	De gezagsverhouding	46
2.3.3	De publiekrechtelijke dienstbetrekking	49
2.3.4	De fictieve dienstbetrekking	50
2.3.4.1	Algemeen	50
2.3.4.2	Aannemers van werk en hun hulpen	50
2.3.4.3	Tussenpersonen en hun hulpen	51
2.3.4.4	Leerlingen en stagiaires	52
2.3.4.5	Meewerkende kinderen	52
2.3.4.6	Commissarissen	53
2.3.4.7	Bestuurders van werknemerscoöperaties	53
2.3.4.8	Topsporters	53
2.3.4.9	Tussenkomst	53
2.3.4.10	Thuiswerkers en hun hulpen	55
2.3.4.11	Gelijkgestelden	55
2.3.4.12	Sekswerkers	57
2.3.4.13	De 'vrijwillige' dienstbetrekking (opting-in)	58
2.3.4.14	Aanmerkelijkbelanghouders/directeuren-groootaandeelhouders	58
2.3.4.15	Bestuurders van beursgenoteerde vennootschappen	60
2.3.4.16	Rangorde dienstbetrekkingen	60
2.3.5	Driehoeksverhoudingen	63
2.3.6	De management-B.V.	66
2.3.7	Dienstverleners aan huis	69
2.3.8	Minderjarige kinderen	70
2.3.9	Bewijslast	70
2.4	De inhoudingsplichtige	71
2.4.1	Algemeen	71
2.4.1.1	Inhoudingsplicht	71
2.4.1.2	De 'echte' werkgever	72
2.4.1.3	Degene die loon verstrekt uit een vroegere dienstbetrekking tot hemzelf of tot een ander	73
2.4.1.4	Degene die op grond van een vrijgestelde aanspraak loon verstrekt	74
2.4.1.5	De 'fictieve' werkgever	74
2.4.1.6	De 'oneigenlijke' werkgever	74
2.4.1.7	De verzekeraar	75
2.4.2	Modelovereenkomsten	75
2.4.3	De buitenlandse inhoudingsplichtige	76
2.4.4	Inhoudingsplicht voor loon van derden	76
2.4.5	De samenhangende groep inhoudingsplichtigen	78
2.4.6	De verleggings- en samenvoegbepalingen	79

2.4.6.1	Inhoudingsplicht per dienstbetrekking	79
2.4.6.2	De inhoudingsplichtige betaalt een socialeverzekeringsuitkering door	80
2.4.6.3	De inhoudingsplichtige betaalt alleen een aanvulling op een socialeverzekeringsuitkering	81
2.4.6.4	Loon uit vroegere dienstbetrekking.	81
2.4.7	De doorbetaaldloonregeling.	82
2.4.8	Inhoudingsplicht voor artiesten en beroepssporters	84
2.5	Premieplicht voor de volksverzekeringen	85
2.5.1	De verzekerde is premieplichtig	85
2.5.2	Premieplicht en inhoudingsplicht	85
2.5.3	Anonieme werknemer	85
2.5.4	Vrijwillige verzekering	85
2.5.5	Gemoedsbezwaarden	86
2.6	Premieplicht voor de werknemersverzekeringen	86
2.6.1	Algemeen	86
2.6.2	Werknemers	87
2.6.3	Werkgevers	87
2.6.4	Dienstbetrekking.	88
2.6.5	Directeuren-groootaandeelhouders	88
2.6.6	Verlegging premieplicht.	92
2.7	Bijdrageplicht voor de Zorgverzekeringswet	93
2.8	Schema's belasting- en premieplicht	94
	Hoofdstuk 3 – Loon: de maatstaf van heffing	97
3.1	Inleiding	97
3.2	Het loonbegrip	97
3.2.1	Algemeen	97
3.2.2	Loon, belastbaar loon en tabelloon	109
3.2.3	Negatief loon.	109
3.2.4	Bruteren	116
3.2.4.1	Niet verhalen van loonbelasting	116
3.2.4.2	Niet verhalen van premies werknemersverzekeringen en de bijdrage Zvw	117
3.2.5	Foaien en ander loon van derden.	118
3.2.6	Loon uit tegenwoordige/vroegere dienstbetrekking	121
3.2.7	Loon en de pseudo-eindheffing	123
3.3	Loon in natura	124
3.3.1	Algemeen	124
3.3.2	De waardering van loon in natura	125
3.3.3	Aandelenopties	126
3.3.3.1	Aandelenopties als loon	126
3.3.3.2	Aandelenoptierechten.	126
3.3.3.3	De verbonden vennootschap	127
3.3.3.4	De heffingsgrondslag en het heffingsmoment van de opties	127
3.3.3.5	Fusie, splitsing, overname.	130
3.3.4	De ter beschikking gestelde auto	131
3.3.5	Werkplekvoorzieningen	135

3.3.5.1	Voorzieningen op de werkplek	135
3.3.5.2	Algemeen	137
3.3.5.3	Kleding	137
3.3.5.4	Consumpties	138
3.3.5.5	Maaltijden	138
3.3.5.6	Huisvesting en inwoning	138
3.3.5.7	Kinderopvang	139
3.3.5.8	Schema werkplekvoorzieningen	139
3.3.6	Personeelsleningen	139
3.3.7	Dienstwoning	139
3.3.8	Fiets van de zaak	140
3.4	Aanspraken	140
3.4.1	Algemeen	140
3.4.2	De waardering van aanspraken	141
3.4.3	Aanspraken ingevolge ziektekostenregelingen	142
3.4.4	Uitkeringen op grond van belaste aanspraken	143
3.4.4.1	Uitkeringen op grond van vrijgestelde aanspraken: de omkeerregel	143
3.4.4.2	Uitkeringen op grond van belaste aanspraken	143
3.5	Vrijgesteld loon	145
3.5.1	Samenhang van vrijstellingsbepalingen met het loonbegrip	145
3.5.2	'Grondslagvermallers'	146
3.5.3	Schadevergoedingen	148
3.5.4	Overlijdensuitkeringen	149
3.5.5	De fondsuitkeringenvrijstelling	150
3.5.6	De diensttijd-vrijstelling	152
3.5.7	Meewerkloon	153
3.5.8	Premies op grond van de Participatiewet	153
3.6	De gebruikelijkloonregeling	154
3.6.1	Achtergrond van de gebruikelijkloonregeling	154
3.6.2	Wie valt onder de gebruikelijkloonregeling?	154
3.6.3	Het vaststellen van het gebruikelijk loon	155
3.6.4	Het loonbegrip voor de gebruikelijkloonregeling	157
3.6.5	De afroommethode	157
3.6.6	Het fictieve genietingsmoment	158
3.6.7	Per vennootschap	159
3.7	Het loon van artiesten en beroepssporters	159
3.8	Het loon als maatstaf voor de premie volksverzekeringen	160
3.9	Het loon als maatstaf voor de premieheffing werknemersverzekeringen	161
3.9.1	De hoofdregel	161
3.9.2	Uitzonderingen	161
3.9.3	Brutering voor de premieheffing werknemersverzekeringen	162
3.9.3.1	Niet verhalen van premies werknemersverzekeringen	162
3.9.3.2	Niet verhalen van loonbelasting	162
3.9.4	Het maximumpremieloon	163
3.9.5	Het loon als grondslag voor de socialeverzekeringssuitkeringen	164
3.10	Het loon als maatstaf voor Zorgverzekeringwet	166
3.11	Het loon als maatstaf voor de inkomensvoet	166

Hoofdstuk 4 – Loon: het moment van genieten	167
4.1 Inleiding	167
4.2 Het genietingsmoment	167
4.3 Vrijgestelde aanspraken	172
4.3.1 Systematiek van het vrijstellen van aanspraken	172
4.3.2 Aansprakenregime reguleert het moment van genieten	173
4.3.3 Samenloop van vrijgestelde aanspraken	175
4.3.4 Werknemersbijdragen voor vrijgestelde aanspraken	175
4.3.5 Pensioenaanspraken	176
4.3.5.1 Algemeen	176
4.3.5.2 Ouderdomspensioen	178
4.3.5.3 Partnerpensioen	180
4.3.5.4 Wezenpensioen	181
4.3.5.5 Nabestaandenoverbruggingspensioen	181
4.3.5.6 RVU-regelingen	181
4.3.5.7 Arbeidsongeschiktheidspensioen	182
4.3.5.8 Toegelaten verzekeraar	182
4.3.5.9 Afkoop, vervreemden, tot zekerheid stellen en afzien van een pensioenrecht	183
4.3.5.10 Rechtszekerheid	185
4.3.5.11 Splitsen van een pensioenaanspraak	185
4.3.5.12 Aanwijzen van pensioen	185
4.3.6 Aanspraken op grond van socialeverzekeringswetten	186
4.3.7 Soortgelijke aanspraken	187
4.3.8 Aanspraken op ongevallenuitkeringen	189
4.3.9 Aanspraken op uitkeringen en verstrekkingen bij einde dienstbetrekking	190
4.3.10 Verlofaanspraken	191
4.3.11 Door de Minister van Financiën aan te wijzen aanspraken	191
4.3.12 Schema aanspraken	192
4.4 Loon genieten op een ongebruikelijk tijdstip	193
4.5 Enkele vraagstukken inzake het genieten van loon	194
4.5.1 Het genieten van voorwaardelijk loon	194
4.5.2 Voorschotten	196
4.5.3 Het moment van bruteren	196
4.5.4 Aandelenopties	198
4.5.5 Bijzondere regels voor reiskostenvergoedingen	198
4.5.6 Artiesten en beroepssporters	199
4.6 Keuzeloan	199
4.6.1 De principes van keuzeloan	199
4.6.2 Keuzeloan en het moment van genieten	201
4.6.3 Wat wordt als keuzeloan genoten?	202
4.6.4 Keuzeloan en pensioen	203
Hoofdstuk 5 – Tarief en afdrachtverminderingen	205
5.1 Algemeen	205
5.2 Tarief en wijze van berekenen loonbelasting en premie volksverzekeringen	205
5.2.1 Tarief loonbelasting en premie volksverzekeringen	205
5.2.2 De tabellen	207

5.2.3	Het loontijdvak	208
5.2.4	Bijzondere beloningen	211
5.2.5	De loonheffingskorting	212
5.2.6	Het anoniementarief	215
5.2.7	Tarieven bij eindheffing	216
5.2.8	Tarieven bij artiesten en beroepssporters	218
5.3	Tarief en wijze van berekenen van de premies werknemersverzekeringen	219
5.3.1	Algemeen	219
5.3.2	De WW-premie	219
5.3.3	De WIA-premie	221
5.3.4	Sectorindeling	223
5.3.5	Schema premies werknemersverzekeringen	225
5.3.6	Wijze van berekenen	225
5.4	Tarief en wijze van berekenen van de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet	228
5.4.1	Twee percentages	228
5.4.2	Wijze van berekenen	228
5.5	Afdrachtverminderingen en loonkostenvoordelen	228
5.5.1	Systematiek	228
5.5.2	Vermindering S&O	229
5.5.3	Vermindering zeevaart	230
5.5.4	Loonkostenvoordelen (LKV)	230
	Hoofdstuk 6 – Wijze van heffen	233
6.1	Inleiding	233
6.2	Heffing van loonbelasting	234
6.2.1	Inhouden, afdragen en aangifte doen	234
6.2.1.1	Heffing in twee stappen	234
6.2.1.2	Inhouden	234
6.2.1.3	Afdragen op aangifte	236
6.2.1.4	Aangifte doen	237
6.2.2	Te veel ingehouden en/of afgedragen loonbelasting	239
6.2.3	Te weinig ingehouden en/of afgedragen loonbelasting	241
6.2.3.1	Naheffing van te weinig ingehouden en/of afgedragen loonbelasting	241
6.2.3.2	Beginselen van behoorlijk bestuur	245
6.2.3.3	Het bedrag is al in de inkomstenbelasting betrokken	247
6.2.3.4	Geen nieuw feit voor de inkomstenbelasting	248
6.2.4	De aangifte is niet (tijdig) en/of onjuist gedaan	249
6.2.5	Het verhaalsrecht van de inhoudingsplichtige	251
6.3	Verplichtingen van de inhoudingsplichtige en de werknemer	252
6.3.1	Verplichtingen van de inhoudingsplichtige	252
6.3.1.1	De loonadministratie	252
6.3.1.2	Opgave persoonlijke gegevens (loonbelastingverklaring)	253
6.3.1.3	Vaststellen identiteit/verblijfstatus	254
6.3.1.4	Eerstedagsmelding	254
6.3.1.5	De loonstrook	255
6.3.1.6	Correctieberichten	256

	6.3.1.7	Jaaropgaaf	257
	6.3.1.8	Overige verplichtingen van de inhoudingsplichtige	257
	6.3.2	Verplichtingen van de werknemer	258
6.4		Eindheffing	259
	6.4.1	Achtergrond en systematiek	259
	6.4.1.1	Geschiedenis en achtergrond	259
	6.4.1.2	Systematiek van de eindheffing	260
	6.4.1.3	Limitatieve wettelijke opsomming	260
	6.4.2	Naheffing	261
	6.4.3	Tijdelijke knelpunten van ernstige aard	264
	6.4.4	Publiekrechtelijke uitkeringen	264
	6.4.5	Verstrekkings aan anderen dan eigen werknemers	265
6.5		De werkkostenregeling	265
	6.5.1	Algemeen	265
	6.5.2	Het aanwijzen van vergoedingen en verstrekkingen	265
	6.5.3	Gerichte vrijstellingen	270
	6.5.3.1	Algemeen	270
	6.5.3.2	Vervoer	270
	6.5.3.3	Tijdelijk verblijf	272
	6.5.3.4	Onderhoud en verbetering kennis	273
	6.5.3.5	Opleiding en studie	274
	6.5.3.6	Extraterritoriale kosten/expatregeling	274
	6.5.3.7	Verhuiskosten	279
	6.5.3.8	Gereedschap en ICT-middelen	280
	6.5.3.9	Voorzieningen op de werkplek	280
	6.5.3.10	Producten uit eigen bedrijf	281
	6.5.3.11	Verklaring omtrent gedrag	282
	6.5.3.12	Thuiswerkkosten	282
	6.5.3.13	Vaste kostenvergoedingen	283
	6.5.3.14	Schema gerichte vrijstellingen	285
	6.5.4	Vroegere dienstbetrekking	285
	6.5.5	Berekening eindheffing	286
	6.5.5.1	De vrije ruimte	286
	6.5.5.2	De concernregeling	287
	6.5.5.3	Loon uit vroegere dienstbetrekking / eigen bijdragen	288
	6.5.6	Keuze van de werkgever	289
	6.5.7	Voorbeelden aan te wijzen vergoedingen en verstrekkingen	289
	6.5.8	Stappenplan werkkostenregeling	290
6.6		Pseudo-eindheffing	290
	6.6.1	Algemeen	290
	6.6.2	De RVU-heffing	291
	6.6.3	De heffing op excessieve vertrekvergoedingen	294
6.7		Aansprakelijkheid	297
	6.7.1	Aansprakelijkheid algemeen	297
	6.7.2	Ketenaansprakelijkheid	299
	6.7.2.1	Inhoud en omvang ketenaansprakelijkheid	299
	6.7.2.2	Aannemer in de zin van de ketenaansprakelijkheid	300
	6.7.2.3	De keten	302

6.7.2.4	Vrijwaring en risicobeperking	303
6.7.3	Inleenaansprakelijkheid	305
6.7.3.1	Inhoud en omvang inleenaansprakelijkheid	305
6.7.3.2	In- en doorlenen	305
6.7.3.3	Vrijwaring en risicobeperking	307
6.7.4	Bestuurdersaansprakelijkheid	308
6.7.4.1	Inhoud en omvang bestuurdersaansprakelijkheid	308
6.7.4.2	De melding betalingsonmacht	309
6.7.4.3	Aansprakelijkheidsschulden	313
6.7.4.4	Verjaring	313
6.8	Artiesten en beroepssporters	313
6.9	De wijze van heffen van de premie volksverzekeringen	314
6.10	De wijze van heffen van de premies werknemersverzekeringen	315
6.10.1	Algemeen	315
6.10.2	Rechtsgang	315
6.10.3	Naheffing en (pseudo-)eindheffing	315
6.10.4	Invordering	316
6.11	De wijze van heffen van de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet	316
6.11.1	Algemeen	316
6.11.2	Naheffing en (pseudo-)eindheffing	317
6.11.3	Invordering	317
	Hoofdstuk 7 – Internationaal	319
7.1	Internationaal: belastingheffing	319
7.1.1	Uitgangspunten	319
7.1.2	De werknemer woont in het buitenland	320
7.1.3	Diplomaten en functionarissen van internationale organisaties	324
7.1.4	De niet in Nederland gevestigde inhoudingsplichtige	325
7.1.4.1	Algemeen	325
7.1.4.2	Werknemer van een niet-inhoudingsplichtige	330
7.1.5	Belastingverdragen	332
7.1.5.1	Algemeen	332
7.1.5.2	Artikel 15 lid 1: de hoofdregel voor inkomsten uit niet-zelfstandige arbeid	333
7.1.5.3	Artikel 15 lid 2: de 183-dagenregel	336
7.1.5.4	Artikel 15 lid 3: scheep- en luchtvaartpersoneel	341
7.1.5.5	Artikel 16: bestuurdersbeloningen	342
7.1.5.6	Artikel 18: pensioenen	343
7.1.6	De eenzijdige regeling	344
7.1.7	Belastingtarief in internationale situaties	346
7.2	Internationaal: premieheffing	347
7.2.1	Volksverzekeringen	347
7.2.2	Werknemersverzekeringen	350
7.2.3	De EU-verordeningen inzake sociale zekerheid	352
7.2.3.1	Algemeen	352
7.2.3.2	Werkings sfeer	352
7.2.3.3	Begrippen	354
7.2.3.4	Vaststelling toepasselijke wetgeving: hoofdregel	355

7.2.3.5	Detachering	355
7.2.3.6	De werknemer pleegt in twee lidstaten te werken	356
7.2.3.7	Ambtenaren, zee- en luchtvaartpersoneel	358
7.2.3.8	Afwijkende afspraken / grenswerkers.	358
7.2.3.9	De A1-verklaring	359
7.2.3.10	De werkgever zonder zetel of domicilie in land van verzekering	361
7.2.4	Premietarief in internationale situaties	361
Bijlage I – De regels van de loonheffingen.		363
Bijlage Ia – Artikelenregister Wet op de loonbelasting 1964		365
Bijlage Ib – Artikelenregister Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965		375
Bijlage Ic – Artikelenregister Uitvoeringsregeling loonbelasting 2011.		377
Bijlage Id – Artikelenregister Wet financiering sociale verzekeringen		381
Bijlage Ie – Artikelenregister Besluit Wet financiering sociale verzekeringen		387
Bijlage If – Artikelenregister Regeling Wet financiering sociale verzekeringen		391
Bijlage II – Jurisprudentielijst		395
Bijlage III – Besluitenlijst.		417
Bijlage IIIa – Kennisgroepstandpunten.		421
Bijlage IV – Literatuurlijst		433
Bijlage V – Punten van discussie		437